

at naar man gav en Lov, maatte man ogsaa virkelig respectere Fleerheden og dens Ret til alene at udøve en lovgivende Virksomhed. Jeg sagde derfor, at Trangen hos Minoriteten maatte, for at gjøre Loven berettiget, være saa stærk, at Majoriteten, skjøndt den selv for sit Vedkommende ikke følte nogen Trang, dog var nødt til at erkjende, at Billighed talte for at tilfredsstille denne Minoritetens Trang. Dette er, troer jeg, et sandt og berettiget Standpunkt; det er det Standpunkt, for ogsaa at berøre dette Moment, som jeg allerede engang tidligere har hentydet til, som blev gjort gjældende af den Kirkecommission, som flere Gange er bleven omtalt idag, og af hvilken jeg ogsaa havde den Ære at være Medlem. Jeg traadte ind dert med den fulde Overbeviisning, at Sognebaandet maatte løses; jeg selv havde for mit Vedkommende i saa Henseende ingen Trang, som ikke blev tilfredsstillet paa det Sted, hvor jeg levede, i Kjøbenhavn; men jeg tog derved meget stærkt Hensyn til i Kjøbenhavnste Forhøld, som jeg baade havde levet under tidligere, og som jeg siden havde haft megen Opfordring til at gjøre mig bekendt med. Der var Medlemmer i Commissionen, der ikke traadte ind med en saa bestemt Villie som jeg til at see Sognebaandet løst, men som dog vare tilgængelige for de Grunde, der hentes fra Eftelingen i mange Menigheder i Landet, hvor det ikke kan nægtes, at der kunde være en stærkende Modstæning imellem talrige Menighedsmedlemmers og deres Præsters religiøse Opfattelse. Der var andre Medlemmer af Commissionen, som begyndte deres Virksomhed i den med en bestemt Modstand mod en saadan Løsning, men som lode sig overvinde af de anførte Grunde og traadte over til Fleerheden, og saaledes kom Commissionen til at afgive den Betænkning, hvori jeg, uden Ubeskyedenhed tør sige, at jeg havde en meget væsentlig Andeel, der gik ud paa at anbefale Sognebaandets Løsning. Der var altsaa hos Fleerheden af hiin Commission en Respect for Trangen hos Mindretallet, og en saadan Agtelse for Mindretallets Trang maa i religiøse Sager altid være bestemmende. Men deraf følger ikke, at Fleertallet ikke skulde beholde sin Ret til at paasee, at, hvad der engang bestaaer, ikke vilkaarligt

omstøbes, og at navnlig den gode Orden bevares, som der bør være ved den Anstalt, hvori baade Fleertallet og Mindretallet skulle leve.

Jeg kommer dernæst til en Ytring, som er falben her idag, idet et andet Medlem sagde, at han ikke saa sig istand til at stemme imod noget Forslag, der gik i Retning af Frihed i Kirken. Med Hensyn til den Gjenstand, som her er under Omtale, anseer jeg det for en betænelig Ytring, som neppe var ganske vel overveiet i sin Heelhed; thi Retningen af et Forslag kan dog ikke berettige til at stemme derved, naar det forfejler de rette Midler til at forfølge den Retning, som man anseer for god. Der maa spørges, om Maaden, hvorpaa den Frihed søges kaldt tillive, som man i og for sig selv kan have ubetinget Agtelse for, er den rigtige. Det er nu det, jeg troer, ikke er Tilfældet med § 1 i det nu til Behandling foreliggende Udkast. Der er allerede hentydet til, at selve den Bestemmelse, som skal betage Forslaget det Betænelige, som ogsaa Forslagsstillerne sandt ved det i dets første Skikkelse, er meget uklar. Bestemmelsen nemlig om de 30, jeg troer, at der siges, Familier, som udkræves, før at en saadan Menighed kan oprettes. Disse 30 Familier, som i et enkelt Dieblis indgive en Begjæring om at faae en vis Præst til Sjælesørger, og som maaskee endog eee saa vidt adspredte, at de i Virkeligheden ikke alle kunne benytte denne Præst, udgjøre dog i Virkeligheden ikke et tilstrækkeligt Grundlag for en Menighedsafretningsbestaaen; der skulde altsaa føres en Controlmetode, at en Menighed af denne Størrelse vedblivende være tilstede, og at den virkelig stod i Forbindelse med hiin Præst. Jeg skal imidlertid ikke videre gaae ind paa dette Punkt. Jeg skal vende mig til, hvad der fra flere Sider er anthydet med Hensyn til mine Ytringer under forrige Behandling. Jeg søgte dengang at paavise, at den første Paragraph i Udkastet gav saa hyderligt Videt til Tilfredsstillelsen af den Trang, som man ønskede at tilfredsstille ved den, og jeg skal i Forbigaaende sige, at jeg slet ikke er saa streng med Hensyn til Bestemmelsen af denne Trang, at jeg ikke derved skulde kunne tage et billigt Bequemmelighedshensyn. Jeg finder det meget berettiget, naar En siger: „Jeg har en Trang,